

سرفصل های سطح (۳) – کارشناسی ارشد

مصوب شواری علمی

مرکز آموزش تخصصی تفسیر و علوم قرآن حوزه علمیه قم

اول : سرفصل های دروس پیش نیاز (صفحه ۱۲-۱)

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : آشنایی با قرآن کریم (۱ - ۲)	شماره درس : ۲۲۲۱۱۰۴ - ۲۲۲۱۱۰۳
---	-------------------------------

مقدار ساعت درس : ۹۶

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با محتوا و مضامین قرآن از اول قرآن کریم تا آخر ، به صورت ترتیبی با حذف مطالب تکراری
سر فصل ها :

۱. نیم سال اول (از اول تا پایان جزء چهارم)
۲. نیم سال دوم (از جزء پنجم تا پایان جزء دهم)
۳. نیم سال سوم (از جزء یازدهم تا پایان جزء هفدهم)
۴. نیم سال چهارم (از جزء هجدهم تا پایان جزء بیست و چهارم)
۵. نیم سال پنجم (از جزء بیست و پنجم تا پایان جزء سی ام)

توضیح : استاد در کلاس رفع اشکال – که بهتر است هر هفته یک جلسه برقرار شود- به ابهامات طلاب ، پاسخ و بر کیفیت و کمیت کار ، نظارت می کند

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
۵	---	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : (وایت برد و ویدئو پرژکتور ، پاورپوینت و ...)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

- ۱ - خلاصه المیزان /کمال شاکر/ انتشارات اسلام ۱۳۷۹/
- ۲ - مقدمات سوره ها از تفسیر نمونه /مکارم ناصر/مدرسۀ الإمام امیرالمؤمنین(ع) /بهار ۱۳۷۳
- ۳ - انتهای تفسیر مراغی /احمد مصطفی مراغی/داراحیاء التراث العربي ۱۹۸۵/ میلادی

۳. فرعی :

- ۱ - تفسیر الاثری/معرفت/موسسه التمهید ۱۳۸۳/
- ۲ - مفردات الفاظ القرآن/راغب اصفهانی/دارالقلم ۱۴۱۲/
- ۳ - شرح و تفسیر لغات قرآن/جعفر شریعتمداری/آستان قدس رضوی ۱۳۷۲/

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
----------------------------	----------------	-------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : تفسیر ترتیبی	شماره درس: ردیف ۲
--------------------------	-------------------

مقدار ساعت درس : ۶۴

نوع درس : نظری و عملی

پیش نیاز: ندارد.

هدف : ایجاد توان بهره گیری از آیات منتخب از اول قرآن تا آخر سوره نساء و شناخت محتوا و مضامین آن از تفاسیر الکافی ، الصافی ، الکشاف ، التبیان ، المیزان (منتخبی از تفسیر ترتیبی ۱ تا ۵ برنامه سطح ۲)

سر فصل ها :

- ۱ - جزء اول تا آیه ۱۴۱ سوره بقره از تفسیر الکافی
- ۲ - از آیه ۱۴۲ سوره بقره تا ۲۰ سوره آل عمران از تفسیر الصافی
- ۳ - تفسیر آیه ۲۰ سوره آل عمران تا ۷ سوره نساء از تفسیر الکشاف
- ۴ - تفسیر آیات ۷ تا ۶۷ سوره نساء از تفسیر التبیان
- ۵ - تفسیر سوره نساء از آیه ۶۷ تا آخر سوره از تفسیر المیزان

روش تدریس : توضیحی

- ۱ - انتقال مستقیم اطلاعات با استفاده از مطالب چابی(کتاب و جزو) یا بوسیله سخنرانی
- ۲ - توضیح مطالب درسی کتاب، جزو و ... برای دانش پژوهان توسط استاد
- ۳ - ارائه اصول و راه حل مسائل توسط خود استاد
- ۴ - تفاوت روش توضیحی و روش سخنرانی :

بیان مطلب در روش توضیحی توسط استاد از متون نوشتاری

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
--	---	۲۰	---

شیوه تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : استفاده از وسائل کمک آموزشی (وایت برد و ویدئو پرژکتور ، پاورپوینت و ...)

منابع:

۱. متن آموزشی: ندارد
۲. اصلی: تفاسیر الکافی ، الصافی ، الکشاف ، التبیان ، المیزان

۳. فرعی:

- ۱ - آلاء الرحمن /شیخ محمد جواد بلاغی /موسسه البعله/ ۱۳۵۲
- ۲ - تفسیر نمونه /آیت الله مکارم دارالکتب الإسلامية/ ۱۳۷۲
- ۳ - منشور جاوید/ آیت الله سبحانی/دار القرآن/ ۱۳۶۹
- ۴ - تفسیر کنز /میرزا محمد المشهدی /موسسه النشر الاسلامی/ ۱۴۰۷
- ۵ - تفسیر نورالثقلین/علی بن جمعه العروysi الحویزی/اسماعیلیان/ ۱۳۷۰
- ۶ - تفسیر البرهان/سید هاشم بحرانی/دار احیاء التراث/ ۱۴۲۹
- ۷ - مجمع البيان /مرحوم طبرسی /موسسه الاعلمی للمطبوعات/ ۱۴۱۵
- ۸ - روض الجنان/ابوالفتح رازی/انتشارات کتابخانه آیت ا... مرعشی نجفی/ ۱۴۰۴
- ۹ - تفسیر المیزان /علامه طباطبائی/دفتر انتشارات اسلامی/ ۱۴۱۷

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

- ۱۰- جوامع الجامع /مرحوم طبرسی/مرکز مدیریت حوزه ۱۳۷۱
- ۱۱- تفسیر بیضاوی/ابی سعید شیرازی بیضاوی/موسسه الاعلمی للمطبوعات/ ۱۴۱۰
- ۱۲- بحرالمحيط/ابوحیان اندلسی/دارالفکر/ ۱۴۱۲
- ۱۳- المنار لرشید رضا/دارالمعرفۃ/ ۱۳۷۸
- ۱۴- تسنیم /جودی آملی/نشر اسراء/ ۱۳۷۸
- ۱۵- فی ظلال القرآن/دارالشروق/ ۱۴۰۲

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

شماره درس:	عنوان درس : تفسیر موضوعی (۱) - (خداشناسی)
------------	--

مقدار ساعت درس: ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد.

هدف : شناخت خدا و صفات او و مراحل توحید از منظر قرآن

سرفصل ها

الف: کلیات (خداشناسی در نصوص ، بررسی میزان توجه قرآن به اصل خدا شناسی ، شیوه مطالعه آیات قرآن در زمینه خدا شناسی ، بررسی پیشنهاد و آشنایی با اهم منابع

توحید از منظر قرآن با توضیح و بیان تفاوت های بین توحید در قرآن با توحید در کلام، توحید در فلسفه ، توحید در عرفان و...).

ب: ارزیابی راههای خدا شناسی از دیدگاه قرآن (فطرت - شهود - طبیعت و...)

ج: شناخت توحید و شرک: اقسام توحید و مراحل آن ، (در سه حوزه (تکوین ، تشریع و تربیت) توحید افعالی و عبادی

د: اسماء و صفات الهی در قرآن

ی: ظرفیت های توحید در قرآن (سور مکی و مدنی و ...)

ه: عدل الهی با تاکید بر شباهت مربوطه به آن (عدل الهی در تکوین و تشریع و...)

و: عدالت و صفات الهی (ربوبیت ، مالکیت، رازقیت و)

روش تدریس : استاد محوری

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
--	--	۲۰	---

شیوه تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : (وایت برد و ویدئو پرژکتور و ...)

منابع :

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی: ندارد

۳. فرعی :

۱ تهیه جزوه توسط استاد با اسفاده از المیزان علامه طباطبائی،

۲ -الاهیات ج ۱ و ۲ آیت الله سبحانی، موسسه النشر الاسلامی/۱۴۱۵

۳ چنشور جاوید آیت الله سبحانی ج ۲ ، انتشارات توحید/۱۳۶۰

۴ معارف قرآن ج ۱ آیه الله مصباح، موسسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی/۱۳۷۹

۵ پیام قرآن ج ۴ و ۳ / مکارم ناصر/مدرسه‌الإمام امیرالمؤمنین(ع) / بهار ۱۳۷۴

۶ توحید در قرآن ج ۲ آیت الله جوادی، اسراء ۱۳۸۳

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : تفسیر موضوعی (۲) - (نبوت)	شماره درس: ۲۲۲۱۱۱۶
---------------------------------------	--------------------

مقدار ساعت درس: ۳۲

نوع درس: نظری

پیش نیاز: تفسیر موضوعی (۱)

هدف: آشنایی با مباحث نبوت عامه (ویژگی ها، وظایف و اختیارات، آثار و فوائد) و نبوت خاصه (جهان شمولی، حقانیت و خاتمیت دین اسلام) از منظر قرآن

سر فصل ها

الف: کلیات

- ۱ - شمار پیامبران نامبرده در قرآن
- ۲ - جایگاه پیامبر شناسی از نگاه قرآن
- ۳ - بررسی تفاوت واژه نبی، رسول اولوالعزم در قرآن
- ۴ - پیشینه بحث و معروفی اهم منابع درس

ب: نبوت عامه (شناخت پیامبران)

اول: اهداف بعثت پیامبران

- ۱ - دعوت به توحید
- ۲ - مبارزه با طاغوت
- ۳ - آزادی مردم
- ۴ - تبیین شریعت
- ۵ - تعلیم و تربیت انسان ها
- ۶ - اقامه قسط و عدالت اجتماعی
- ۷ - رفع مرافعات و منازعات
- ۸ - اتمام حجت الهی
- ۹ - انذار و تبشير

دوم: اشاره ای به اوصاف پیامبران در قرآن

- ۱ - عصمت
- ۲ - علم
- ۳ - تلقی وحی

۴ - معجزه (اشارة ای به تفاوت معجزه، کرامت، سحر تناسب معجزه با زمان)

ج: نبوت خاصه (شناخت پیامبر اسلام(ص))

- ۱ - دسته بندی آیات نازل شده در شأن پیامبر (ص)
- ۲ - آیات مربوط به زندگی پیامبر (ص)
- ۳ - اوصاف پیامبر (ص) در قرآن
- ۴ - آیات مربوط به تکریم مسلمانان نسبت به حقوق پیامبر (ص)
- ۵ - آیاتی بظاهر عتاب آلود نسبت به پیامبر (ص) (امام امتنان است)
- ۶ - آیات راهبردی برای پیشرفت پیامبر (ص).
- ۷ - آیات مربوط به خانواده پیامبر (ص) در قرآن
- ۸ - آیات مربوط به معجزات پیامبر(ص)
- ۹ - ویژگی های رسالت پیامبر (ص) (جهانی بودن، جاودانگی و خاتمیت)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی
ابزار و امکانات : (وايت برد و ويدئو پرژکتور و ...)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد
۲. اصلی : ندارد
۳. فرعی :

- ۱ - جزوه استاد با استفاده از: پیام قرآن، ج ۷ و ۸ آیت الله مکارم / مدرسه الإمام امیرالمؤمنین ۱۳۷۵
- ۲ - منشور جاوید ج ۵ ، آیت الله سبحانی/دفتر تبلیغات ۱۳۶۶
- ۳ - الالهیات، آیت الله سبحانی، ج ۲/مدرسه نشر اسلامی ۱۴۱۵
- ۴ - معارف قرآن، آیت الله مصباح، ج ۲ / مدرسه امام خمینی ۱۳۷۹
- ۵ - تفسیر موضوعی آیت الله جوادی، ج ۱۰-۷ / اسراء ۱۳۷۶

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

	عنوان درس: روش تحقیق عمومی
--	----------------------------

مقدار ساعت درس : ۴۸

نوع درس : نظری و عملی

هدف: آشنائی با روش های عمومی پژوهش و کیفیت بهره برداری از منابع

سرفصل ها :

الف- کلیات:

تعریف تحقیق و انواع آن - ویژگی های تحقیق علمی - اصطلاح مربوط به تحقیق علمی - تعاریف متغیرها قانون، زمینه و پیشنهاد - تئوری و نظریه - روایی و اعتبار و اعتماد - جمعیت آماری - نمونه و پارامتر

ب- روشهای تحقیقی (تحقیق تاریخی، توصیفی، موردی، همبستگی، تجربی، عملی)

ج- روشهای گردآوری اطلاعات (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، بررسی اسناد و کتابخانه) روش تدریس :

شیوه ارزشیابی :

سمینار	آزمون کلاسی	تحقيق	فعالیت کلاسی
-----	۱۵	-----	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات: (وایت برد و ویدئو پرژکتور ، پاورپوینت و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

۱ - روشهای تحقیق و چگونگی ارزشیابی آن دکتر عزت الله نادری و دکتر مریم سیف نراقی

۲ - مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم اجتماعی بهروز نبوی

۳ - روشن تحقیق عباسقلی خواجه نوری

۴ - روشن تحقیق حجت الاسلام و المسلمین دهنوی

۵ - روشهای تحقیق در علوم تربیتی و رفتاری جان بست ترجمه دکتر حسن پاشا

۶ - فلسفه علوم دکتر ترابی

۷ - روشهای تحقیق و نگارش رساله لقاء الله فناییان

۸ - گزارش نویسی و آثین نگارش مهدی ماحوزی

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : بلاغت قرآن

شماره درس: ۲۲۲۱۱۰۸

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت فصاحت ، بلاغت، آرایه های ادبی و زیبای های گفتاری آیات قرآن کریم

سرفصل ها

کلیات:

الف : علم معانی

۱ . تعريف بلاغت - تاریخچه - اقسام (معانی ، بیان ، بدیع) - کتابشناسی

۲ . تعريف و تقسیمات خبر و اغراض متکلم از هر یک از آنها

۴ . مقتضای حال (واقعی و تنزیلی) التفات - اظهار در مقام اضماء - اضماء در مقام اظهار

۵ . احوال اجزای کلام (مسنده - مسنده ایه - قیدها)

۵/۱ . حذف و ذکر اجزاء کلام

۵/۲ . تعريف و تنکیر اجزاء کلام

۵/۳ . تقديم و تأخیر اجزاء کلام

۵/۴ . اسم یا فعل شدن مسنده

۶ . قصر (تعريف - ادات - انواع - غرض کلام)

۷ . ایجاز و اطناب و مساوات

ب : علم بیان : (تشییه - مجاز و استعاره - کنایه)

ج : علم بدیع : (ایهام (توریه) - استطراد - مقابله و طباق - مراعاه النظیر - ائتلاف اللفظ مع اللفظ او المعنی - ارصاد - ادماج - تحرید - مشاکله - طی و نشر - جمع و تفریق و تقسیم - مبالغه - جناس - سجع - ترصیع - اقتباس - تخلص -

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
--	۸	۱۲	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : (وايت برد و ویدئو پرژکتور و ...)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی: ندارد

۳. فرعی:

۱ - مختصر المعانی/الفتازانی / دار الحکمه

۲ - بدیع القرآن / ابن ابی الاشعیب/انتشارات آستان قدس رضوی/ ۱۳۶۸

۳ - دلائل الاعجاز /عبدالقاهر/دارالمعرفة/ ۱۴۱۵

۴ - المیزان علامه طباطبائی/دفتر انتشارات اسلامی/ ۱۴۱۷

۵ - مجمع البیان مرحوم طبرسی/ موسسه الاعلمی للمطبوعات/ ۱۴۱۵

محل امضای
اعضاي گروه تدوين

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : تاریخ معاصر	شماره درس:
-------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی ، اجتماعی و سیاسی صد سال اخیر ایران

سرفصل ها:

(الف) کلیات:

(تعریف واژگان - ضرورت و اهمیت - کتابشناسی تاریخ سیاسی و فرهنگی معاصر)

ب) روش تحلیل و تبیین رویداد ها ، تغییرات و تحولات سیاسی و فرهنگی

ج) اشاره ای به انقلاب مشروطه با تاکید بر نقش و اندیشه رهبران مذهبی در این زمینه

د) حوزه علمیه قم از عصر مرحوم شیخ عبدالکریم تا انقلاب اسلامی و نقش آن در انقلاب

ه) گروههای سیاسی ، مذهبی از قبیل فدائیان اسلام و هیات های مؤتلفه

و) اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)

ز) تحلیل کارنامه بیگانگان و روشنفکران در ایران

ح) ایران و امریکا از سلطه تا نزاع

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کلاسی	سمینار
۵	-----	۱۵	-----

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات: (وایت برد و ویدئو پرژکتور ، پاورپوینت و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : جزوه استاد (منابع دیگری اضافه شود.)

۳. فرعی : ندارد

راهکارهای اجرائی:

برای این درس می بایست متن مربوطی تدوین گردد.

در کلاس از طرح مباحث تنشی زا خودداری گردد.

کلیات در یک جلسه - مورد دوم یک جلسه - مورد سوم یک جلسه - مورد چهارم سه جلسه - مورد پنجم دو جلسه - مورد ششم سه جلسه - و

بقیه مباحث در سه جلسه عنوان شود

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : تاریخ تفسیر و مفسن‌ان	شماره درس :
-----------------------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

- پیش نیاز:

هدف: شناخت سیر تطور تفسیر از عهد رسالت تا کنون ، همراه با معرفی مهمترین مفسن‌ان و تفاسیر شیعه و اهل سنت

سرفصل ها:

الف: کلیات:

اشاره‌ای به تعریف تفسیر (وارجاع آن به مبانی تفسیر) ، اهمیت ، ضرورت، جایگاه بحث و کتابشناسی:

۱- تفاسیر قرن اول و دوم

الف: تفسیر در عهد رسالت

ب: مفسران صحابه و ویژگی‌های تفسیری آنان

ج: مفسران تابعین و ویژگی‌های تفسیری آنان

د: نقش ائمه(ع) در تفسیر و ویژگی‌های راهبردی روایات تفسیری آنان.

۲- تفاسیر قرن سوم و چهارم

الف: تفاسیر شیعه (مثل تفسیر فرات کوفی، عیاشی، قمی و...)

ب: تفاسیر اهل سنت (مثل تفسیر جامع البیان طبری و...)

۳- تفاسیر قرن پنجم و ششم: (دوره رشد تفسیر اجتهدی)

الف: تفاسیر شیعه (مثل تبیان، مجمع البیان و تفسیر ابوالفتوح و...)

ب: تفاسیر اهل سنت (مثل کشاف، زمخشری، تفسیر کبیر فخر رازی و...)

۴- تفاسیر قرن هفتم تا نهم: (دوره رکود تفسیر و بررسی علل آن)

۵- تفاسیر قرن دهم تا سیزدهم: (دوره بازگشت به تفسیر روائی)

الف: تفاسیر شیعه (مثل تفسیر البرهان، نورالثقلین، صافی و...)

ب: تفاسیر اهل سنت (مثل درالمنشور و...)

۶- تفاسیر قرن چهاردهم و پانزدهم، (دوره تجدید حیات تفسیر)

الف: تفاسیر شیعه (المیزان، نمونه و...)

ب: تفاسیر اهل سنت (فی ضلال، المنار و...)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کلاسی	سمینار
۵	-----	۱۵	-----

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات: (وایت برد و ویدئو پرژکتور ، پاورپوینت و....)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی: ندارد

۳. فرعی :

۱ - جزوه استاد

۲ - التفسیر والمفسرون آیت الله معرفت

۳ - طبقات مفسرین شیعه، عقیقی بخشایشی

۴ - التفسیر والمفسرون ، ذهبی

۵ - آشنایی با تفاسیر قرآن مجید و مفسران، آیت الله استادی

راهکارهای اجرائی:

مباحثت این درس بصورت توصیفی ارائه شود.

برای این درس متن تدوین شود

در هر دوره مهمترین تفاسیر شیعه و اهل سنت معرفی شود.

زمان بندی درسها: کلیات(یک جلسه) - قرن اول و دوم(۳ جلسه)- قرن سوم و چهارم(۳ جلسه) - قرن پنجم و ششم (۳ جلسه) - قرن چهاردهم و پانزدهم(۳ جلسه).

هر دانش پژوه یکی از تفاسیر یا مفسران را با نظر استاد آماده نماید.

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

دوم : سرفصل های دروس اصلی (اختصاصی)

سطح (۳)

مرکز آموزش تفسیر و علوم قرآن حوزه علمیه قم

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

شماره درس:	عنوان درس : علوم قرآن (۱) - وحی و نزول
------------	--

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت تحلیلی حقیقت و فرایند وحی و نزول قرآن کریم و پاسخ به شباهت مربوط

سرفصل ها

الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، در لغت و اصطلاح علوم قرآنی ، موارد استعمال واژه وحی در قرآن)

ب) وحی رسالی و ویژگی های آن (نفوذ ناپذیری - تردید ناپذیری - وحیانی بودن الفاظ قرآن کریم)

ج) اقسام وحی ، و فرایند آن (کیفیت نزول، نقش جبرئیل)

د) نزول قرآن ، حقیقت و ماهیت نزول آیات، نزول دفعی و تدریجی- آغاز نزول، فترت و حکمت های نزول تدریجی

ه) شباهت (ذیل هر مسئله، شباهت مربوط به آن مطرح می شود.)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
۵	---	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - التمهید / آیت الله معرفت/ موسسه التمهید/انتشارات بی تا

۲ - علوم قرآن/آیت الله حکیم،المجمع العلمی الاسلامی /۱۴۰۳ق

۳ - مناهل العرفان / محمد بن عبدالعظيم الزرقانی/دارالكتب العلمیہ/۱۴۱۶ق

۳. فرعی:

۱ - علوم القرآن عند المفسرين (ناشر: دفتر تبلیغات قم)،السيد محمد فاطمی ابهری/مکتب الاعلام الاسلامی/۱۳۷۴

۲ - تصور فی علوم القرآن/السيد علی الموسوی الدارانی/آستان قدس رضوی/۱۴۲۲ق

۳ - البرهان فی علوم القرآن/محمد بن عبدالله زرکشی/دارالجیل/۱۴۰۸ق

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : علوم قرآن (۲) – تاریخ تحلیلی قرآن کریم	شماره درس :
--	-------------

مقدار ساعت درس : ۶۴

نوع درس : نظری

پیش نیاز : آشنایی با علوم قرآن

هدف : شناخت تحلیلی تاریخ جمع، تدوین و سیر تکاملی قرآن ، شناخت قراء ، قرائت ها، تقسیمات قرآن و منشاء پیدایش آن، به منظور دستیابی بینش درست و جامع از این کتاب آسمانی ، همراه با شناخت تحلیلی انتقادی ماهیت و ساختار علوم قرآن

سر فصل ها :

(الف) کلیات و مفاهیم (پیشینه بحث و منابع، قرآن شناسی، نامگذاری ، اسماء و صفات قرآن – تقسیمات قرآن و منشاء پیدایش و ساختار علوم قرآن)

ب) جمع و تدوین قرآن :

۱- عصر نبوی - مفهوم جمع - امی بودن پیامبر - کاتبان وحی و نوشته افزار آن - ترتیب نزول - مکی و مدنی

۲- عصر خلفا - از ابوبکر تا عثمان - مصحف علی (ع)- مصاحف دیگر - خط و رسم الخط

ج) نزول قرائی قرآن (بررسی حدیث قرائت سبعه احرف) سیر تاریخی قرائت و قراء و قرائت معتبر

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پژوهشکن و)
منابع :

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱- التمهید / آیت الله معرفت / موسسه التمهید / انتشارات بی تا

۲- البيان / سید ابوالقاسم خوبی / دارالزهرا (ع) / ۱۴۰۱/۱ ق

۳- علوم قرآن / آیت الله سید محمد باقر حکیم / المجمع العلمی الاسلامی / ۱۴۰۳/۳ ق

۴- مناهل العرفان زرقانی / محمد بن عبدالعظيم الزرقانی / دارالکتب العلمیه / ۱۴۱۶/۱ ق

۳. فرعی :

۱- علوم القرآن عندالمفسرين (ناشر: دفتر تبلیغات قم) /السید محمد فاطمی ابهری / مکتب الاعلام الاسلامی / ۱۳۷۴

۲- تخصص فی علوم القرآن / السید علی الموسوی الدارانی / آستان قدس رضوی / ۱۴۲۲ ق

۳- للبرهان فی علوم القرآن / محمد بن عبدالله زرکشی / دارالجیل / ۱۴۰۸/۸ ق

۴- تدوین القرآن کورانی / سروش / ۱۳۸۰

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : علوم قرآن (۳) – اعجاز ۱ و ۲	شماره درس :
---	-------------

مقدار ساعت درس : ۴۸

نوع درس : نظری

پیش نیاز : علوم قرآن (۱)

هدف : شناخت تحلیلی حقیقت، ابعاد و اقسام و وجوده اعجاز قرآن و چگونگی دلالت آن بر حقانیت قرآن ، با عنایت به رویکرد و پاسخ به شباهات سر فصل ها :

(الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی – پیشینه تاریخی و منابع آن – ماهیت و چیستی اعجاز قرآن)

ب) دلائل اعجاز - تحدى

ج) وجوده اعجاز

د) ابعاد اعجاز (اعجاز علمی ، اعجاز ادبی، بلاغت و فصاحت، نظم و اسلوب ، عدم اختلاف و...)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - التمهید / آیت الله معرفت/ موسسه التمهید/انتشارات بی تا

۲ - البيان / سید ابوالقاسم خوبی/دارالزهراء(ع)/۱۴۰۱/۱

۳ - اعجاز قرآنی / باقلانی / دارالجیل/ ۱۴۱۱/۱

۳. فرعی:

قرآن شناسی/آیت الله مصباح یزدی/ مؤسسه امام خمینی/۱۳۷۶

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : علوم قرآن (۴) – تحریف ناپذیری	شماره درس :
---	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تاریخ قرآن

هدف : شناخت معنی و اقسام تحریف و دلائل مصونیت قرآن از آن، از دیدگاه فرقین با پاسخ به شباهات

سرفصل ها :

(الف) کلیات و مفاهیم : مفهوم شناسی – پیشینه تحقیق و موضوع (تحلیل طوار شناسی بحث تحریف) منابع و اقسام تحریف

(ب) ادلہ مصونیت قرآن از تحریف (آیات – روایات – دلائل عقلی و نقلی متواتر)

(ج) نقد دیدگاه قائلین به تحریف و پاسخ به آن (تحلیل تدوین کتاب فصل الخطاب)

(د) پاسخ به شباهات مستشرقان در زمینه تحریف

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع :

۱. متن آموزشی : صيانة القرآن/آيت الله معرفت/مؤسسسه النشر الاسلامي/۱۴۱۳

۲. اصلی :

۱ -سلامه القرآن من التحریف / نجاز زادگان

۲ -البيان / سید ابوالقاسم خوبی/دارالزهراء(ع)/۱۴۰۱/اق

۳ -نزاهت/آیت الله جوادی آملی/اسراء/۱۳۸۳

۳. فرعی:

القرآن الکریم و روایات المدرستین/علامه عسکری / دانشکده اصول دین/۱۳۷۸

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : مبانی تفسیر	شماره درس :
۳۲	مقدار ساعت درس :
نظری	نوع درس :
ندارد	پیش نیاز :

هدف: شناخت تحلیلی، زیر ساخت ها و پشتونه های نظری (عقلی ، عقلانی، قرآنی و روایی) تفسیر (مبانی صدوری و دلالی مانند فهم پذیری قرآن و حجیت تفسیر) و آشنایی با اهم مباحث دانش معنا شناسی و تحلیل عناصر معنایی یک متن، با عنایت به مفاهیم قرآن

سرفصل ها :

- ۱ - کلیات و مفاهیم (مفاهیم کلیدی، اهمیت ، دسته بندی مختلف مبانی، تفاوت مبانی با قواعد و مکاتب)
- ۲ - قدسی بودن قرآن (الله بودن الفاظ قرآن، نادرستی دخالت شیطان و تحریکه درونی در وحی، نادرستی تاثیر پذیری قرآن از کتاب پیشین)
- ۳ - نص و قرائت واحد قرآن (نزول قرآن و پیدایش قرائات - توفیقی بودن قرائات - قرائات و تفسیر)
- ۴ - امکان و جواز تفسیر (دیدگاهها در امکان و جواز - ادله موافقان و مخالفان)
- ۵ - حجیت ظهر قرآن (گستره ظواهر ، مستندات قرآنی و روایی، رابطه ظاهر و مجاز در تفسیر قرآن)
- ۶ - نیاز مخاطبان به تفسیر (علل نیاز مندی و چگونگی آن - مستندات قرآنی و روایی و عقلی نیاز به تفسیر)
- ۷ - نیاز قرآن به تفسیر
- ۸ - تعدد و سطوح معنایی قرآن (بطن و تاویل و مستندات روایی، قرآنی و عقلی - راههای دستیابی به بطن)
- ۹ - زبان قرآن (رابطه زبان قرآن با تفسیر - گونه های زبان- نظریه ها در خصوص زبان و نقد و تحلیل آنها)
- ۱۰ - انسجام و پیوستگی آیات (ارتباط معنایی آیه - سوره و کل قرآن - چگونگی انسجام و مستندات آن)
- ۱۱ - جامعیت قرآن (مستندات عقلی ، قرآنی و روایی جامعیت - چگونگی جامعیت - رابطه جامعیت با جاودانگی و فرهنگ زمانه)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

متن آموزشی : ندارد

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد
۲. اصلی :

 - ۱ - روش شناسی تفسیر / علی اکبر بابایی / سمت/ ۱۳۷۹
 - ۲ - البيان / آیت الله سید ابوالقاسم خوبی/ دارالزهرا(ع)/ ۱۴۰۱/۱/۱۴۰
 - ۳ - مبانی تفسیر قرآن / سید رضا مودب
 - ۴ - تفسیر تسنیم / ج اول / آیت الله جوادی آملی / نشر اسراء / ۱۳۷۸
 - ۵ - تحلیل زبان قرآن / محمد باقر سعیدی روشن / پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی / حوزه و دانشگاه ۱۳۸۷
 - ۶ - منطق تفسیر (۲) / محمد علی رضایی اصفهانی
 - ۷ - مبانی و روش های تفسیر آقایان عمید زنجانی / شاکر

سrfصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

- ۸ - مقدمه تفسیر مجمع البيان و الصافى،
- ۹ - آلاء الرحمن / علامه بلاعى / مؤسسة البعثة/ ۱۴۲۰ق
- ۱۰ -الميزان/ علامه طباطبائی/ جامعه مدرسین/ ۱۴۱۷ق

۳. فرعی:

مبانی تفسیر فرقین / بهجت پور/ آثار نفیس/ ۱۳۹۱

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	منابع و قواعد تفسیر ۱ و ۲	شماره درس:
-------------	---------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۴۸

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت تحلیلی منابع (قرآن، سوت و عقل) و قواعد تفسیر قرآن با اهتمام ویژه به مباحث محکم و متشابه سرفصل ها بخش اول: قواعد:

(الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، اهمیت، پیشینه تحقیق ، موضوع و منابع، اقسام قواعد)

(ب) قواعد+شناخت قرائت صحیح، معانی مفردات و ساختار ادبی، قرائن متصل و منفصل (با تاکید به ارجاع متشابه به محکم) ، دلالت های صحیح آیات، علم یا علمی بودن مستندات تفسیر، قواعد تفسیر موضوعی.

بخش دوم : منابع تفسیر :

(الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، اهمیت، پیشینه تحقیق ، موضوع و منابع)

(ب) منابع: درآمد(نیاز به علوم جدید تری چون ادبیات و)

۱) قرآن

۲) احادیث معصومین

۳) عقل

۴) علوم ابزاری تفسیر

۵) آراء تفسیری صحابه و تابعان

۶) تاریخ

۷) علوم تجربی

۸) کشف و شهود.

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
۲	۳	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی: ندارد

۲. اصلی :

۱ - روش شناسی تفسیر/ علی اکبر بابایی/ سمت/ ۱۳۷۹

۲ - قواعد التفسیر لدی الشیعه و السنہ /محمد فاکر میبدی / مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی/ ۱۳۸۵

۳ - التفسیر و المفسرون / ذہبی / مکتبہ وہبہ/ ۱۴۲۱ق

۳. فرعی:

۱ - تفسیر فرقین/ عبدالکریم بهجت پور/ آثار نفیس/ ۱۳۹۱

۲ - قواعد التفسیر/ عثمان السبت/

۳ - مکاتب تفسیری/ علی اکبر بابایی/ سمت/ ۱۳۹۱

۴ - منابع و قواعد تفسیر /محمد فاکر میبدی

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	مکاتب و جریان های تفسیری	شماره درس:
-------------	--------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۴۸

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت و بررسی اهم رویکردها، مکاتب و جریان های تفسیری با تاکید بر تفاسیر عصری و پالایش آسیب های گذشته برای دستیابی به نظریه تفسیری جامع و اجتهادی همراه با تبیین و دفاع از رویکرد امامیه

سرفصل ها :

(الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی - اهمیت - پیشینه - موضوع تحقیق و منابع و کتاب شناسی)

(ب) مکتب تفسیری امامیه(جریان اسماعیلیه ، زیدیه ، معترزلیه)

(ج) مکتب تفسیری معترزله - و نو اعتزالی

(د) مکتب تفسیری اشعره - و ماتریدیه

(ط) مکتب تفسیری سلفیه - وهابیه

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - التفسير و المفسرون / محمد هادی معرفت /جامعه الرضویه/۱۴۱۸ق

۲ - آسیب شناسی جریان های تفسیر / اسعدی /

۳ - مکاتب تفسیری / علی اکبر بابایی/سمت/۱۳۹۱

۳. فرعی:

۱ - مقالات مرتبط

۲ - طبقات مفسران شیعه/نوید اسلام/۱۳۷۱

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	منطق فهم متن	شماره درس:
-------------	--------------	------------

مقدار ساعت درس : ۱۶

نوع درس : نظری

پیش نیاز : اصول و مبانی

هدف : شناخت اصول، مبانی و مسائل مطرح در منطق فهم متن (هرمنوتیک) و بررسی و نقد آنها

سرفصل ها

بخش اول:

(الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی : مفهوم هرمنوتیک ، تاویل تفسیر ، نسبت و مناسبت ، پیشینه تحقیق ، موضوع)

(ب) هرمنوتیک معاصر- محله های مختلف، مبانی و اصول

ماهیت فهم و منطق حاکم بر فهم، نقش پیش داوری فهم - اثر پذیری فهم از تاریخ (تاریخ مندی فهم، امتزاج افق ها ، بررسی و نقد)

(ج) تفسیر متن : نادیده گرفتن قصد مولف - تولید و باز تولید - تکثر معنایی متن - پایان ناپذیری عمل فهم - فهم متفاوت برتر- بررسی و نقد

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - درآمدی بر هرمنوتیک / واعظی

۲ - معرفت دینی / لاریجانی

۳ - ساختار و هرمنوتیک / بایک احمدی

۳. فرعی: جزوه اسراء

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	زبان دین	شماره درس:
-------------	----------	------------

مقدار ساعت درس : ۱۶

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت مفهوم خاص حاکم بر زبان قرآن ضمن تحلیل دیدگاه ها در زبان دین

سرفصل ها :

(الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، اقسام زبان شناسی ، ضرورت بحث زبان شناسی، پیشینه زبان شناسی)

(ب) زبان گویشی : حقیقت و مجاز- اخبار و انشاء - صراحت و کنایه - حق گویی یا افسانه - واقع نمایی یا تمثیل علمی و عمومی - رمزی و تاویلی - عرف عام و خاص یا ترکیبی

(ج) زبان فرهنگی : گفتاری بودن - معنادار بودن واژگان - درهم تنیدیگی موضوعات - ساختار چند معنایی (چند معنای عرضی ، چند معنای طولی) معارف فرا عرضی - زبان تخصصی - جهانی بودن (گستره هدایت گری)- جاودانگی - جامعیت

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع :

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - زبان قرآن / محمد باقر سعیدی روشن

۲ - زبان قرآن / ابوالفضل ساجدی/ مؤسسه امام خمینی/۱۳۸۳

۳. فرعی: زبان دین / خسرو پناه

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	روش شناسی ترجمه قرآن	شماره درس:
-------------	----------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۲۴

نوع درس : نظری و عملی

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با اصول و روش های نظری و عملی ترجمه قرآن کریم و روش نقد و بررسی ترجمه ها

سرفصل ها

۱ - نظری :

(الف) کلیات : مفهوم شناسی ، پیشینه تحقیق ، موضوع ، منابع و اقسام

(آزاد - ب) جواز و ضرورت ترجمه قرآن و دلائل موافقان و مخالفان ، شرائط مترجم - قواعد و ضوابط ترجمه و مبانی آن - روش های ترجمه قرآن

جمله به جمله- کلمه به کلمه و ...

ج) معرفی اهم ترجمه ها و لغزش های آن و اشاره به اشکالات ترجمه مستشرقان

۲ - عملی :

۱ - نقد و بررسی حد اقل یک آیه در جلسه درس با مقایسه ترجمه های قرآن

۲ - تحقیق و کنفرانس دانش پژوهان ۳

۳ - نقد و بررسی ترجمه های قرآن

۴- آسیب ها(تعصبات فرقه ای - عدم تسلط بر زبان مبدء و مقصد - تقليید - عدم تسلط بر علوم مورد نیاز مترجم .

شیوه ارزشیابی :

فعلیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
---	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی: ندارد

۲. اصلی :

۱ - منطق ترجمه (رضایی) مرکز جهانی علوم اسلامی/۱۳۸۶

۲ - روش ترجمه(جواهری)

۳. فرعی:

۱ - تفسیر و مفسران مبحث ترجمه

۲ - تاریخ و مبانی ترجمه قرآن / بی آزار شیرازی

۳ - ترجمه های ممتاز / محمد علی کوشا

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	روش شناسی احادیث تفسیری	شماره درس:
-------------	-------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

نیاز ندارد

پیش نیاز :

هدف : شناخت روش های تفسیر روایی ، و معیار های سنجش اعتبار احادیث تفسیری با عنایت به آسیب ها

سر فصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی ، پیشینه تحقیق و موضوع- اهمیت - اقسام - گونه های تفسیری { تفسیر به مراد، تفسیر به جری و تطبیق و ...}) .

ب) روشهای تفسیر : روش تفسیر قرآن به قرآن - روش تفسیر قرآن به روایت - روش تفسیر قرآن به عقل - روش تفسیر قرآن به ادبیات .

ج) معیار های سنجش (سندی - متنی - موافق با قرآن - موافق با روایت- موافق با تاریخ - موافق با عقل)

د) آسیب ها (وضع - اسرائیلیات - تناقض درونی روایات و)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - پژوهش تطبیقی در روایات فریقین / مهدی رستم نژاد

۲ - گونه شناسی تفسیر روایی / انواری

۳ - مبانی تفسیر روایی / محمد فاکر میبدی

۴ - مکاتب تفسیری / علی اکبر بابایی / سمت ۱۳۹۱

۳. فرعی:

۱ - نقش دانش رجال / کلانتری / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی/ ۱۳۸۸

۲ - منطق فهم حدیث / طباطبایی

۳ - وضع حدیث / عبداللهادی مسعودی

۴ - مبانی نقد حدیث / نصیری

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	منابع تفسیر روایی	شماره درس:
-------------	-------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۱۶

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت تحلیلی منابع تفسیر روایی ، ویژگی ها و گونه شناسی آن با عنایت به آسیب ها

سر فصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم (): مفهوم شناسی ، پیشینه تحقیق (جریان شناسی تفسیر روایی) - موضوع

ب) منابع تفاسیر روایی و ویژگی های هریک:

۱- سا نگاه آسیب شناسانه (تفاسیر : قمی ، عیاشی ، نورالثقلین و البرهان) (عبدالرزاق ، الدرالمنثور)

۲- تفسیر روایی مقارن (طبری - جامع البيان - ابن کثیر) (تفسیر صافی - کنز الدقائق - المیزان قسمت روایی)

۳- تفسیر روایی مقارن - الجامع الاثری

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : صيانه القرآن/آيت الله معرفت/مؤسسه النشر الاسلامي/ ۱۴۱۳

۲. اصلی :

۱ - مکاتب تفسیری / علی اکبر بابایی / سمت/ ۱۳۹۱

۲ - التفسير و المفسرون / آيت الله معرفت / جامعه الرضویه/ ۱۴۱۸/ق

۳ - آسیب شناسی جریان های تفسیری / اسعده

۳. فرعی:

۱- تفسیر و مفسران / ذهبي / مكتبة وهبه/ ۱۴۲۱

۲- آشنایی با تفاسیر / رضا استادی / در راه حق/ ۱۳۷۷

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۱)	شماره درس:		
مقدار ساعت درس :	۳۲	نوع درس :		
پیش نیاز :	نظری	ندارد		
هدف :	شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر نورالثقلین و التفسیر الاثری با تاکید بر سوره بقره، ضمن بیان روش تفسیر آنها			
سر فصل ها :				
الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی- معرفی اجمالی این دو تفسیر(نورالثقلین و التفسیر الاثری) و سلیقه این دو مفسر)				
ب) تفسیر تحلیلی و مقارنه ای روش شناساندن سوره بقره				
شیوه ارزشیابی :				
فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	کنفرانس	
---	---	۱۵	۵	

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع :

۱. متن آموزشی : تفسیر نورالثقلین /علی بن جمعه العروسوی الحویزی / اسماعیلیان /۱۳۷۰ و التفسیر الاثری / محمد هادی معرفت/التمهید ۱۳۸۳/۳
۲. اصلی :
 - ۱ - تفسیر نورالثقلین / علی بن جمعه العروسوی الحویزی / اسماعیلیان /۱۳۷۰
 - ۲ - التفسیر الاثری/آیت الله معرفت / موسسه التمهید/ ۱۳۸۳/۳
۳. فرعی: ندارد

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
----------------------------	----------------	-------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۲)	شماره درس:	
مقدار ساعت درس :	۳۲	نوع درس :	
پیش نیاز :	تفسیر ترتیبی (۱)	نظری	
هدف :	شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر مجمع البیان با تاکید بر سوره دهر، ضمن بیان روش تفسیر آن	سrfصل ها:	
<p>(الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی - معرفی اجمالی تفسیر مجمع البیان و سلیقه مولف این تفسیر (ب) تفسیر تحلیلی و مقارنه ای روش شناساندن سوره دهر</p>			
شیوه ارزشیابی :			
فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	کنفرانس
---	---	۱۵	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : تفسیر مجمع البیان / طبرسی / اعلمی/۱۴۱۵ق

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

۱ - تبیان شیخ طوسی / مکتب الاعلام الاسلامی ۱۴۰۹

۲ - جوامع الجامع / طبرسی/مرکز مدیریت و دانشگاه تهران/۱۳۷۱

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۳)	شماره درس:
مقدار ساعت درس :	۳۲	نوع درس :
پیش نیاز :	تفسیر ترتیبی (۲)	نظری
هدف :	شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر المیزان با تاکید بر سوره مائدہ، ضمن بیان روش تفسیر آن	
سر فصل ها :		
الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی- معرفی اجمالی تفسیرالمیزان و سلیقه مولف این تفسیر		
ب) تفسیر تحلیلی روش شناساندن سوره مائدہ		
شیوه ارزشیابی :		

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	کنفرانس
---	---	۱۵	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : تفسیر المیزان / محمد حسین طباطبائی / جامعه مدرسین ۱۴۱۷ق

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

۱ - تبیان شیخ طوسی / مكتب الاعلام الاسلامی / ۱۴۰۹

۲ - جوامع الجامع / طبرسی / مرکز مدیریت و دانشگاه تهران / ۱۳۷۱

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۴)	شماره درس:
-------------	------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر ترتیبی (۳)

هدف : شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر جامع مانند التحریر و التنویر با مراجعه به المیزان و با تاکید بر سوره تحریم، ضمن بیان روش تفسیر آن

سر فصل ها :

(الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی - معرفی اجمالی این دو تفسیر (التحریر و التنویر - المیزان) و سلیقه این دو مفسر)

(ب) تفسیر تحلیلی و مقارنه ای روش شناساندن سوره تحریم

شیوه ارزشیابی : امتحان - کنفرانس

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	کنفرانس
---	---	۱۵	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع :

۱. متن آموزشی : تفسیر التحریر و التنویر

۲. اصلی : تفسیر المیزان / علامه طباطبائی / جامعه مدرسین ۱۴۱۷ق

۳. فرعی :

۱ - تبیان/ شیخ طوسی

۲ - جوامع الجامع / طبرسی

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	تفسیر ترتیبی (۵)	شماره درس:
-------------	------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر ترتیبی (۴)

هدف : شناخت محتوا و مضامین قرآن از تفسیر روح المعانی و الكبير با مراجعه به المیزان و با تاکید بر سوره منافقون ، ضمن بیان روش تفسیر آنها

سر فصل ها :

- الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر ترتیبی- معرفی اجمالی این دو تفسیر(روح المعانی و الكبير با مراجعه به المیزان) و سلیقه این دو مفسر .
- ب) تفسیر تحلیلی و مقارنه ای روش شناساندن سوره منافقون

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	کنفرانس
---	---	۱۵	۵

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : تفسیر روح المعانی و الكبير
۲. اصلی : تفسیر المیزان / علامه طباطبائی / جامعه مدرسین/۱۴۱۷ق
۳. فرعی: ندارد

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : روش شناسی تفسیر تطبیقی	شماره درس:
------------------------------------	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت ماهیت قواعد ، شیوه ها و آسیب های تفسیر تطبیقی، همراه با بررسی تطبیقی چالش های مهم تفسیر المیزان با المنار

سرفصل ها :

(الف) کلیات مفهوم شناسی تفسیر تطبیقی

۱ - فرق بین تفسیر ترتیبی ، موضوعی و تطبیقی

۲ - فوائد و نتایج تفسیر تطبیقی

(ب) پیشینه- کتاب شناسی - مشروعيت تفسیر تطبیقی

(ج) بررسی تطبیقی چالش های مهم المیزان و المنار (آفرینش انسان، اعجاز قرآن ، شفاعت و)- (قومیت رجال بر نساء)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	۵	۱۵	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : صيانة القرآن/آيت الله معرفت/مؤسسسه النشر الاسلامي/ ۱۴۱۳/۱۴۱۳

۲. اصلی :

۱- تفسیر المیزان علامه طباطبائی/ جامعه مدرسین/ ۱۴۱۷/ق

۲- تفسیر المنار

۳. فرعی:

۱ - تفسیر تطبیقی / نجار زادگان/ مرکز جهانی علوم اسلامی/ ۱۳۸۳/۱

۲ - مقدمه تفسیر المیزان

۳ - تفسیر تطبیقی و فریقین / عبدالکریم بهشت پور/ آثار نفیس/ ۱۳۹۱/۱

۴ - بین الشیعه و السنّه / احمد السالوس

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : روش شناسی تفسیر موضوعی	شماره درس :
------------------------------------	-------------

مقدار ساعت : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت ماهیت، قواعد، شیوه ها و آسیب های تفسیر موضوعی و چگونگی کشف نظام های معرفتی قرآن، همراه با ذکر نمونه ها

سر فصل ها :

(الف) کلیات و مفاهیم (مفهوم شناسی-جایگاه - پیشینه-کتاب شناسی - مفهوم شناسی - فرق تفسیر موضوعی با تفسیر قرآن به قرآن و رابطه)

(ب) مراحل تفسیر موضوعی

(ج) قواعد تفسیر موضوعی

(د) اسلوب ها و نمونه ها(شیوه شهید صدر - منشور جاوید - پیام قرآن - تفسیر موضوعی آیت الله جوادی و شیوه های نوین در تفسیر موضوعی

(ه) آسیب های تفسیر موضوعی

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - مقدمات تفسیر موضوعی (جوادی آملی - سبحانی)

۲ - تفسیر و مفسران (فارسی - معرفت) (التمهید/۱۳۷۹)

۳ - تفسیر و مفسران / ذهبی / مکتبه وہبہ/ ۱۴۲۱

۴ - المدخل الى التفسير الموضوعي /فتح الله سعيد

۵ - روش شناسی تفسیر موضوعی / سید هدایت جلیلی

۶ - مباحث فی التفسیر الموضوعی/ مصطفی مسلم

۳. فرعی : ندارد

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۱)	عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۱)
-------------	------------------	-------------	------------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر ترتیبی

هدف : شناخت استدلالی نظام معرفت شناختی قرآن

سرفصل ها :

- ۱ - مباحث مقدماتی شامل : جایگاه شناخت شناسی – منطق و فلسفه – مسائل اصلی شناخت شناسی – شناخت شناسی و هستی شناسی
 - دیدگاه صاحب نظران و شناخت شناسی تطبیقی
 - ۲ - امکان معرفت
 - ۳ - انواع معرفت
 - ۴ - روش های حصول معرفت
 - ۵ - منابع شناخت
 - ۶ - معیار های تشخیص معرفت
 - ۷ - مراحل و درجات معرفت
 - ۸ - ابزار های شناخت
 - ۹ - اهداف معرفت
 - ۱۰ - عوامل و موائع معرفت
 - ۱۱ - حدود معرفت
 - ۱۲ - ایمان و معرفت
 - ۱۳ - عمل و معرفت
- شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد
۲. اصلی :

۱ - پیام قرآن / آیت الله مکارم شیرازی

۲ - تفسیر موضوعی / آیت الله جوادی آملی

۳. فرعی: ندارد

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۲)	عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۲)
مقدار ساعت درس :	۳۲	نوع درس :	نظری
		نیاز :	ندارد
		پیش نیاز :	

هدف : شناخت استدلالی معارف قرآن در حوزه انسان شناسی

سر فصل ها :

(الف) کلیات :

- ۱ - مفهوم انسان شناسی
- ۲ - اهمیت و ضرورت انسان شناسی
- ۳ - پیشینه و خاستگاه انسان شناسی
- ۴ - آفرینش انسان در قرآن
- ۵ - خلیفه الله انسان و فلسفه خلافت
- ۶ - اختیار، انتخاب و مسئولیت انسان (شرط، معیارها و موانع)
- ۷ - لذت طلبی و سعادت خواهی انسان
- ۸ - غرائز انسان
- ۹ - گرایش، عواطف و احساسات انسان
- ۱۰ - مبدأ آفرینش انسان و فرضیه تکامل
- ۱۱ - مسائل فطرت

(ب) فلسفه غایی و اصل هدایت و عبودیت انسان

- ۱ - حقوق و تکالیف الهی انسان
- ۲ - سرنوشت انسان

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد
۲. اصلی : انسان شناسی در قرآن / آیت الله مصباح یزدی
۳. فرعی :

- ۱ - تفسیر موضوعی /ج ۱۴ و ۱۵/ آیت الله جوادی آملی
- ۲ - انسان در قرآن / آیت الله حسن زاده آملی
- ۳ - دروس معرفت نفس / آیت الله حسن زاده آملی

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

- ۴ - انسان شناسی / احمد واعظی
- ۵ - القرآن و قضایا الانسان / بنت الشاطئی
- ۶ - انسان در قرآن و کلام جدید / محمد اخوان
- ۷ - انسان و سرنوشت / استاد شهید مرتضی مطهری

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۳) - معارف سیاسی اجتماعی قرآن	شماره درس:
-------------	---	------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت استدلالی معارف قرآن در حوزه مسائل سیاسی اجتماعی

سر فصل ها :

(الف) کلیات: مفهوم شناسی – ضرورت ، اهمیت و جایگاه – پیشینه موضوع، مفهوم سیاست، اجتماع، منبع شناسی توصیفی قرآن، قرآن و سیاست ، قرآن و اجتماع

(ب) حکومت و حاکم : ضرورت تشکیل حکومت- شرائط حاکم – رابطه متقابل حکومت و مردم – اختیارات و وظائف حاکم

(ج) مسائل اجتماعی سیاسی - جنگ و صلح - تحزب- امر به معروف و نهی از منکر - مرابطه - سیاست و روابط خارجی

(د) سنت های اجتماعی ، تاریخی در قرآن شامل استخلاف، هدایت و اضلال، ابتلاء، امداد و استدراج

و) نظریه توحیدی قرآن درباره تاریخ و سرنوشت جوامع انسانی

ز) فلسفه جامعه از منظر توحیدی قرآن

و) راهبردهای حکومتی و اجتماعی قرآن (مشورت، جنگ، صلح ، تصمیم گیری ها و ... قلمرو دین در عرصه سیاست ، مدیریت ، سیاستمداری و حکومت داری در اسلام)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)
منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی :

۱ - تفسیر موضوعی قرآن ج ۱۷ / آیت الله جوادی آملی

۲ - جامعه و تاریخ / آیت الله مصباح یزدی

۳ - دین ، سیاست ، مدیریت/جمال الدین میر محمدی

۴ - المدرسہ القرآنیہ / شهید محمد باقر صدر

۵ - النظریه الاجتماعیه الاسلامیه / شهید محمد باقر صدر

۶ - المجتمع الانسانی فی القرآن الکریم / شهید محمد باقر حکیم

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس :	تفسیر موضوعی (۴) - معارف امامت شناختی قرآن	شماره درس:
مقدار ساعت درس:	۳۲	نوع درس :
		نظری
		ندارد پیش نیاز :

هدف : شناخت استدلالی و مقارنه ای تفسیر آیات امامت از دیدگاه فرقین با توجه به مسائل مهدویت

سرفصل ها :

الف: کلیات

مفهوم شناسی ، ضرورت، اهمیت و جایگاه ، پیشینه موضوع، نگاهی به مبانی کلامی فرقین در موضوع امامت، منبع شناسی پیرامون مساله امامت به ویژه کتب تفسیر

ب) روش قرآن در طرح و تبیین مساله امامت و ولایت

۱ - امامت عامه، امامت خاصه ، بررسی تطبیقی ایات ۴۷، ۵۵، ۵۶ و ۶۷ سوره مائدہ

۲ - جعل الهی امامت

۳ - علم و عصمت امام

۴ - ولایت تشريعی و تکوینی امام

۵ - مهدویت و آخر الزمان

۶ - پاسخ به شباهت (صغر سن، طول عمر، غیبت با توجه به آیات مربوطه)

ج) آیات مهدویت

۱- معنا و مفهوم دین (لیظهره علی الدين ... / توبه/ ۳۳ - صف/ ۹ / فتح ۲۸)

۲- جعل وراثت و امامت (نجعلهم ائمه قصص/ ۵)

۳- آیه استخلاف (لیستخلفنهم نور/ ۵۵)

۴- حکومت صالحان (ان الارض يرثها انبیاء/ ۱۰۵)

۵- استبدال امت (من يرتد بقوم ... مائدہ/ ۵۴ و محمد/ ۳۸)

۶- امامت و ولایت شناسی در قرآن

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۳. فرعی:

۱ - پیام قرآن ج ۷ الی ۹ / آیت الله مکارم شیرازی و همکاران/مدرسه الامام علی بن ابی طالب/ ۳۷۵

۲ - تفسیر موضوعی ج ۳ / آیت الله جوادی آملی

۳ - معارف قرآن ج ۴ و ۵ آیت الله مصباح یزدی

۴ - امامت و انسان کامل از دیدگاه امام خمینی / رحیم پور

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

- ۵ - تفسیر نمونه/ آیت الله مکارم شیرازی و همکاران/ دارالکتب الاسلامیه/ ۱۳۷۳
- ۶ - المیزان / علامه طباطبائی/ جامعه مدرسین/ ۱۴۱۷ق - (ذیل آیات امامت)
- ۷ - منشور جاوید ج ۵، ۶ و ۸ / آیت الله سبحانی
- ۸ - آیات ولایت در قرآن؟ آیت الله مکارم شیرازی
- ۹ - جامع البيان / طبری/ دارالکتب العلمیه/ ۱۴۱۲
- ۱۰ - مفاتیح الغیب / فخر رازی/ احیاء التراث العربی/ انتشارات بی تا
- ۱۱ - الدر المنثور / جلال الدین سیوطی/ دارالفکر/ ۱۴۰۳
- ۱۲ - امامت در قرآن / رضوانی
- ۱۳ - ولایت و امامت/ محمد اسعدی

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

شماره درس:	عنوان درس: تفسیر موضوعی (۵) - اخلاق در قرآن (۱و۲)
	مقدار ساعت درس: ۳۲
	نوع درس: نظری
	پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی و نظام منداموزه های قرآن کریم در حوزه ارزش های اخلاقی

سر فصل ها:

الف: کلیات:

مفهوم شناسی اخلاق، فرق اخلاق و آداب، ضرورت، اهمیت و جایگاه اخلاق - پیشینه موضع، مبادی تصوّری اخلاق در قرآن، مبادی تصدیقی اخلاق در قرآن - منبع شناسی

- ۱- رابطه اخلاق با علم و ایمان و دین خدا
- ۲- رابطه اخلاق با عرفان عملی، فقه و حقوق
- ۳- رابطه اخلاق با روح انسان
- ۴- اخلاق و جاودانگی (جاودانگی اخلاق)
- ۵- اخلاق و مرشد و راهنمای (پیر طریقت)، اخلاق و ولایت الهی
- ۶- مراحل اخلاقی، و

ب: مسائل اخلاقی، اصول مسائل اخلاقی و الگوهای آن در قرآن و سنت

- ۱ - اصول اخلاقی رابطه انسان با خویشتن (شجاعت، حکمت و)
- ۲ - اصول اخلاقی رابطه انسان با خدا (توکل و رضا)
- ۳ - اصول اخلاقی رابطه انسان با دیگران { خانواده - اجتماع - نظام اجتماعی (مدیران) }
- ۴ - اصول اخلاقی رابطه انسان با طبیعت { جماد - نبات - حیوان - جن و ملک }

چ: اصول راهبردی ارزشی قرآن در حوزه اخلاق و تربیت

د: اصول راهبردی ارزشی قرآن در حوزه اجتماع و سیاست

ه: اصول راهبردی ارزشی قرآن در حوزه فقه و عبادت

شیوه ارزشیابی:

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس: تلفیقی

ابزار و امکانات: ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی: ندارد
۲. اصلی: ندارد
۳. فرعی:

- ۱ - مبادی اخلاق در قرآن / آیت الله جوادی آملی
- ۲ - مبادی اخلاق در قرآن / آیت الله مصباح یزدی
- ۳ - اخلاق در قرآن / آیت الله مکارم شیرازی
- ۴ - تفسیر موضوعی قرآن ج ۱۰ و ۱۱ / آیت الله جوادی آملی
- ۵ - سنت: اصول کافی (خصوصاً کتاب العشره) / مرحوم کلینی/دارالاضواء/۱۴۱۲

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

- ۶ - منشور جاوید ج ۱ و ۱۰ / آیت الله سبحانی
- ۷ - معارف قرآن ج ۹ و ۷ / آیت الله المصباح یزدی
- ۸ - مبادی و مراحل اخلاق: آیت الله جوادی آملی، اسراء ۱۳۷۸/۱۳۷۸
- ۹ - دستورالاخلاق فی القرآن / محمدعبدالله دراز
- ۱۰ - مفاتیح الحیوۃ: آیت الله جوادی آملی
- ۱۱ - تعلیم و تربیت : استاد شهید مرتضی مطهری

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

شماره درس:	عنوان درس :
------------	-------------

تفسیر موضوعی (۶) - خانواده در قرآن

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

پیش نیاز : تفسیر موضوعی (۵)

هدف : شناخت استدلالی و نظام مندآموزه های قرآن کریم در مباحث خانواده

سرفصل ها :

الف) کلیات: مفهوم شناسی ، ضرورت ، اهمیت و جایگاه، منبع شناسی ، پیشینه موضوع

ب) تشکیل خانواده :

۱- ضرورت و اهداف

۲- نکاح ، شرائط ، معیارها و موانع آن در قرآن (مالی، اخلاقی ، کفیت، اصالت خانوادگی و ...)

ج) روابط خانوادگی:

۱- حقوق و مسئولیت ها(نفقه، تمکین، مدیریت، ولایت بر فرزند و ...)

۲- تثبیت خانواده (آراستگی، مهرورزی، وفاداری، اصل تغافل و خطاب پوشی ، احسان ، ایثار، محبت) و انحلال خانواده (نشوز، فسق، شقاچ و ...)

۳- مبانی شخصیت زن و مرد در قرآن ، اشتراکات و تمایزات

۴- جایگاه پدر ، مادر و تربیت فرزند در قرآن

شیوه ارزشیابی : امتحان

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
---	---	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی: ندارد

۲. اصلی: ندارد

۳. فرعی:

۱ - نظام حقوق زن در اسلام / شهید مرتضی مطهری

۲ - نظام حقوق خانواده در اسلام / حسین انصاریان

۳ - المفصل فی احکام المرأة، ج ۱۱ / عبدالکریم زیدان

۴ - زن در تفسیر نمونه / سعید داوودی / مدرسہ الامام علی بن ابی طالب/ ۱۳۹۲

۵ - حقوق زن و خانواده / حکمت نیا

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

- ۶ - فلسفه حقوق زن و خانواده / حکمت نیا
- ۷ - تعلیم و تربیت اسلامی / شهید مرتضی مطهری
- ۸ - اخلاق جنسی/شهید مرتضی مطهری
- ۹ - اخلاق همسرداری/آیت الله امینی
- ۱۰- زنان و سه پرسش اساسی / سعید داوودی / مدرسه الامام علی بن ابی طالب/۱۳۸۲
- ۱۱- زن در آئینه جلال و جمال / آیت الله جوادی آملی / اسراء/۱۳۸۹

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : قرآن وعهدين	شماره درس :
-------------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : نظری

نadarد : پيش نياز :

هدف : بررسی سند عهدين و مقایسه محتوای قرآن و عهدين، به ویژه در مسائل و مباحث اعتقادی و اجتماعی
سر فصل ها :

الف) کلیات و مفاهیم : مفهوم شناسی (معرفی انجیل - تورات) - اهمیت - تاریخچه - کتابشناسی

ب) عهدين از مرثه قرآن

ج) بررسی تطبیقی مباحث اعتقادی (توحید - نبوت - معاد - منجی - تنزیه الانبیاء)

د) بررسی تطبیقی مباحث اجتماعی (خانواده - زن - نکاح و طلاق)

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وايت برد ، ويدئو پرژكتور و)

منابع :

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱ - ادیان زنده جهان / ترجمه عبدالرحیم گواهی / سمت/۱۳۸۴

۲ - مقایسه ای بین تورات و انجیل و قرآن / بوکای / دفتر نشر فرهنگ اسلامی/۱۳۶۸

۳ - آشنایی با ادیان بزرگ / حسین توفیقی

۴ - شباهات و ردود / آیت الله معرفت / ذوى القربى/۱۴۲۴ق

۵ - مشترکات ادیان ابراهیمی در تکاپوی اندیشه ها / علی اکبر رشاد/

۳. فرعی :

۱ - درون مایه های مشترک ادیان ابراهیمی / ترجمه فاطمه سادات /

۲ - قاموس کتاب مقدس / جیم ماکس /

محل امضای
اعضای گروه تدوین

محل امضای
ناظر

محل امضای
استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : قرآن و مستشرقان	شماره درس :		
مقدار ساعت درس :	۳۲		
نوع درس :	نظری		
پیش نیاز :	ندارد		
هدف : شناخت استشراق ، جریانات و مکاتب آن و بررسی و نقد آراء مهم خاورشناسان پیرامون قرآن کریم			
سر فصل ها :			
(الف) کلیات : مفهوم شناسی (مبانی و پیش فرضهای مستشرقان در رویکرد مطالعاتی قرآن)، ضرورت ، اهمیت و جایگاه- منبع شناسی ، پیشینه موضع ،			
ب : قرآن شناسان بزرگ غرب و آثار مهم آنان			
ج : پیامدها و نگرش های مستشرقان			
۱ - جریانات (دوره ها)			
۲ - بررسی آراء مهم مستشرقان (مصادر قرآن- جمع قرآن - معارف و محتوای قرآن و ادعای تناقض در قرآن و ...) - تحریف قرآن - شیعه و قرآن			
د: شباهات:			
۱- شباهات مستشرقان پیرامون مصدر و منشا قرآن (در همین بحث، موضوع تاثیر قرآن از فرهنگ های دیگر مطرح می شود)			
۲ - شباهات مستشرقان درباره تاریخ قرآن			
۳ - شباهات مستشرقان پیرامون معارف قرآن (در همین بحث، تناقضات ادعائی در قرآن مطرح می شود).			
شیوه ارزشیابی :			
فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---
روش تدریس : تلفیقی			
ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)			
منابع :			
۱. متن آموزشی : ندارد			
۲. اصلی : ندارد			
۳. فرعی :			
۱ - قرآن و مستشرقان / محمد حسن زمانی/بوستان کتاب/۱۳۸۸			
۲ - شباهات و ردود / آیت الله معرفت /ذوی القربی/ ۱۴۲۴ق			
۳ - دانشنامه قرآن / لیدن هلند			
۴ - سیر تاریخی و ارزیابی اندیشه شرق شناسی/دکتر محمود سوقی/ترجمه محمدرضا افتخار زاده			
۵ - فرهنگ کامل خاورشناسان/عبدالرحمن بدوى/ / ترجمه شکرالله خاکرند			
۶ - الاسلام و شباهات المستشرقین / شیخ محمد فواد کاظم مقدادی			
۷ - آراء مستشرقین حول القرآن الکریم و تفسیره / عمر بن ابراهیم رضوان			
۸ - المستشرقون و شباهتهم حول القرآن / شهید محمد باقر حکیم			
۹ - المستشرقون و الاسلام / محمد قطب			

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

۱۰- شرق شناسی/ ادوارد سعید

۱۱- خاورشناسان و پژوهش های قرآنی/ دکتر محمد حسین الصفیر

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

عنوان درس : اعراب القرآن	شماره درس :
--------------------------	-------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : عملی

نadarد : پيش نياز :

هدف : افزایش توان تطبیق قواعد صرف و نحو بر آیه های مشکل و دارای پیچیدگی به منظور فهم دقیق آیات سر فصل ها :

(الف) کلیات: تعریف ، موضوع، پیشینه ، ضرورت و جایگاه و نقش مکاتب در تراکیب

ب) بیان مهمترین قواعد پرکاربرد صرف و نحو در آیات قرآن

۱-عوامل (فعل، اسم ، حرف)

۲-معمولات

۱/۱ : اسم (مرفوع، منصوب، مجرور با اقسام) و تتمه بحث توابع

۲/۲: فعل (مبني و معرب با اقسام)

۳-ادوات

۱/۳ : ابزار استفهام

۲/۳: ابزار شرط

۳/۳: ابزار جواب

۴/۳: ابزار تاکيد

۵/۳ : ابزار قسم

۴-جمله

۱/۴ : جملاتی که محلی از اعراب دارند

۲/۴: جملاتی که محلی از اعراب ندارند

۳/۴: جملات خبریه و انشائیه

ج) مرحله بندی کردن تطبیق قواعد نحوی بر ایات از اهم به مهم ، از آسان به سخت ، از پرکاربرد تا کم کاربرد با نگاه به تفاسیر مختلف

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی :

۱- مجمع البيان / طبرسی / اعلمی/۱۴۱۵ق (مبحث اعراب القرآن)

۲- مفہوم الہبی / ابن هشام / اساتید حوزه / انتشارات واریان/ ۱۳۸۳

۳- الجدول / درویش

۳. فرعی :

- ۱ - الدر المصنون / السمين الحلبي/دارالكتب العلمية ۱۴۱۴
- ۲ - التحرير و التنوير/ ابن عاشور/مؤسسه التاريخ / انتشارات بی تا
- ۳ - کشاف ،زمخشری/دارالكتاب العربي ۱۴۰۶ق
- ۴ - جوامع الجامع / طبرسی
- ۵ - شرح المفصل / ابن یعیش
- ۶ - المیزان / علامه طباطبائی
- ۷ - تسنیم / آیت الله جوادی آملی

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

شماره درس:	عنوان درس : بлагت کاربردی ۱
------------	-----------------------------

مقدار ساعت درس : ۳۲

نوع درس : عملی

پیش نیاز : بлагت قرآن (تشخیص مصاديق بлагت در قرآن)

هدف : افزایش توان تطبیق قواعد معانی ، بیان و بدیع، برآیه های برگزیده قرآن، به منظور فهم دقیق زیبایی های لفظی و معنایی آن
سر فصل ها :

(الف) کلیات : در پیش نیاز مطرح شده است

(ب) نقش بлагت در بیان معانی آیات قرآنی و کشف از مدلایل آنها

(ج) نقش جمله و اجزای آن در بیان معانی تفسیری (المسند - المسند الیه - القیود - النسبه):

۱- اطلاق و تقیید و کاربرد آن در فهم معانی تفسیری

۲- احوال جمله و نقش آن در فهم معانی تفسیری

۳- انواع جمله و کاربرد آن در فهم معانی و مدلایل الفاظ قرآنی

(د) نقش جمل در بیان معانی تفسیری

۱- کاربرد قصر در فهم و بیان معانی و کشف مدلایل قرآنی

۲- کاربرد وصل و فعل در فهم و بیان معانی و کشف مدلایل قرآنی

(ه) نقش و کاربرد ایجاز و اطناب و مساوات در فهم و بیان معانی تفسیری

شیوه ارزشیابی :

فعالیت کلاسی	تحقیق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس : تلفیقی

ابزار و امکانات : ابزار آموزشی معمولی (وایت برد ، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی : ندارد

۲. اصلی : ندارد

۱- تفسیر المیزان / علامه طباطبایی / جامعه مدرسین ۱۴۱۷ق

۲- تفسیر تسنیم / آیت الله جوادی آملی

۳- تفسیر التحریر و التنویر / ابن عاشور / مؤسسه التاریخ / انتشارات بی تا

۳. فرعی :

۱ - اسالیب البيان / سید جعفر سید حسینی / وزارت فرهنگ و ارشاد ۱۴۱۳ق

۲ - اسالیب المعانی / سید جعفر سید حسینی / وزارت فرهنگ و ارشاد ۱۴۱۳ق

۳ - تفسیر کشاف / زمخشری / دارالکتاب العربی ۱۴۰۶ق

۴ - معنا شناسی بلاغی قرآن

۵ - مفتاح العلوم / سکاکی

۶ - جواهر البلاغه / السيد احمد الهاشمی

۷ - مطول / تفتازانی

۸ - آشنایی با دانش بلاغت

محل امضای

اعضای گروه تدوین

محل امضای

ناظر

محل امضای

استاد پیشنهاد دهنده

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

شماره درس:	عنوان درس: بлагت کاربردی ۲
------------	----------------------------

مقدار ساعت درس: ۳۲

نوع درس: عملی

پیش نیاز: بлагت کاربردی ۱

هدف: افزایش توان تطبیق قواعد معانی، بیان و بدیع، برآیه های برگزیده قرآن، به منظور فهم دقیق زیبایی های لفظی و معنایی آن
سرفصل ها:

- (الف) کلیات: در پیش نیاز بлагت کاربردی ۱ آمده است
- (ب) نقش علم بیان در فهم معانی تفسیری و مقاصد الفاظ قرآنی (با توجه به تعریف و غرض و مسائل علم
- (ج) نقش کاربرد تشبيه در فهم و بیان معانی تفسیری
- ۱ - کاربرد تقسیمات تشبيه در فهم معانی آیات تشبيهی
 - ۲ - نقش و کاربرد تشبيه تمثیل در فهم آیات قرآن
 - ۳ - کاربرد و بیان نقش معنایی کلام تشبيهی و غیر تشبيهی در آیات قرآن
- (د) نقش و کاربرد مجاز در فهم و بیان معانی تفسیری:
- ۱- کاربرد تقسیمات مجاز در فهم معانی آیات قرآن
 - ۲- نقش و کاربرد مجاز لغوی مرسل در فهم آیات قرآن
 - ۳- نقش و کاربرد مجاز عقلی در فهم آیات قرآن
 - ۴- نقش و کاربرد استعاره در فهم آیات قرآن
 - ۵- کاربرد و بیان نقش معنایی کلام مجازی و غیر مجازی در آیات قرآن
- (ه) نقش و کاربرد کنایه در فهم، بیان و معانی تفسیری
- ۱ - کاربرد تقسیمات کنایی در فهم معانی آیات قرآنی
 - ۲- کاربرد و بیان نقش معنایی کلام کنایی و غیر کنایی در آیات قرآن
- (و) نقش و کاربرد محسنات (آرایه های بدیعی) دخیل در فهم و بیان معانی تفسیری، مانند مذهب کلامی و لف و نشر

شیوه ارزشیابی:

فعالیت کلاسی	تحقيق	آزمون کتبی	سمینار
----	----	۲۰	---

روش تدریس: تلفیقی

ابزار و امکانات: ابزار آموزشی معمولی (وایت برد، ویدئو پرژکتور و)

منابع:

۱. متن آموزشی: ندارد
۲. اصلی: ندارد
۳. فرعی:
 - ۱ - تفسیر المیزان / علامه طباطبائی / جامعه مدرسین/۱۴۱۷ق
 - ۲ - تفسیرتسبیم / آیت الله جوادی آملی
 - ۳ - تفسیر التحریر و التنویر/ابن عاشور/مؤسسهالتاریخ/انتشارات بی تا
 - ۴ - اسالیب المعانی / سید جعفر سیدحسینی/وزارت فرهنگ و ارشاد/۱۴۱۳ق
 - ۵ - اسالیب البيان / سید جعفر سیدحسینی/وزارت فرهنگ و ارشاد/۱۴۱۳ق
 - ۶ - تفسیر کشاف / زمخشی/دارالكتاب العربي/۱۴۰۶ق

سرفصل های سطح ۳ رشته تفسیر و علوم قرآن

- ۷ - معنا شناسی بلاغی قرآن
- ۸ - مفتاح العلوم / سکاکی
- ۹ - جواهر البلاغه/السید احمد الهاشمی
- ۱۰ - مطول / تفتازانی
- ۱۱ - آشنایی با دانش بلاغت

محل امضای اعضای گروه تدوین	محل امضای ناظر	محل امضای استاد پیشنهاد دهنده
-------------------------------	-------------------	----------------------------------